

Η
ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ
7ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 05 Μαρτίου 2021 με την εξής σύνθεση: Χρυσάνθη Ζαράρη
- Πρόεδρος, Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου – Εισηγήτρια και Μιχαήλ Σειραδάκης, Μέλη.

Για να εξετάσει την, από 25.01.2021 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 200/25.01.2021 της προσφεύγουσας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», νομίμως εκπροσωπούμενης.

Κατά του Δήμου ... , όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την ανωτέρω Προδικαστική Προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει, όπως ακυρωθεί η με αριθμό ...Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ... (με αρ. ...Συνεδρίαση), που αφορά στην έγκριση των με αρ. πρωτ. ...και με αρ. πρωτ. ...Πρακτικών της Επιτροπής διενέργειας του υπόψη Διαγωνισμού, ως και κάθε άλλη προηγηθείσα συναφής πράξη, ενέργεια, παράλειψη και απόφαση - που εκδόθηκε στο πλαίσιο του δημόσιου, ανοιχτού ηλεκτρονικού Διαγωνισμού με τίτλο: «Προμήθεια εκτυπώσεων για τις ανάγκες του Δήμου ...», με κωδικό CPV ...(έντυπο υλικό και συναφή προϊόντα) και ...(σημαίες), προϋπολογιζόμενης δαπάνης 147.859,71€ συμπ/νου Φ.Π.Α, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφοράς, βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή ανά είδος) [με αριθ. πρωτ. ...Διακήρυξη - ΑΔΑΜ ..., Συστημικός αριθμός ΕΣΗΔΗΣ ...].

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου.

**Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά τον Νόμο**

1. Επειδή, για την άσκηση της εν λόγω Προδικαστικής Προσφυγής προκύπτει πως έχει προσκομιστεί, ελεγχθεί και δεσμευτεί το υπ' αριθμ. ...ποσού εξακοσίων ευρώ 600,00€ Παράβολο υπέρ Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα άρθρα 363 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) και 5 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017 «Κανονισμός Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ενώπιον της ΑΕΠΠ» (Α' 64) (εφεξής Κανονισμός).

2. Επειδή, η προσφεύγουσα άσκησε την, από 25.01.2021, Προδικαστική Προσφυγή της, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΑΕΠΠ 200/25.01.2021, χωρίς χρήση του τυποποιημένου εντύπου της Α.Ε.Π.Π, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και 8 παρ. 2 του Κανονισμού. Εντούτοις, στην εν λόγω Προσφυγή περιλαμβάνονται όλα τα στοιχεία του τυποποιημένου εντύπου και ως εκ τούτου, ασκείται παραδεκτως.

3. Επειδή, η ως άνω Προδικαστική Προσφυγή στρέφεται κατά πράξης που εκδόθηκε στο πλαίσιο δημόσιου ανοικτού Διαγωνισμού προϋπολογισμού 147.859,71€, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α 24%, ανώτερου του ορίου που θεσπίζεται στο άρθρο 345 του Ν. 4412/2016 για την καθ' ύλη αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π, ενώ επιπλέον θεμελιώνεται και η κατά χρόνο αρμοδιότητά της, όπως απαιτείται από τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, τροποποιηθείσας της διάταξης, δυνάμει του άρθρου 43 παρ. 4 του Ν. 4487/2017 (Α' 116), δεδομένου ότι η αντίστοιχη διαγωνιστική διαδικασία εκκίνησε μετά τις 26.06.2017.

4. Επειδή, εμπρόθεσμα η προσφεύγουσα προσβάλλει την ως άνω πράξη, καθόσον η κατ' αυτής Προδικαστική Προσφυγή έχει κατατεθεί εντός της προθεσμίας που ορίζουν τα άρθρα 361 παρ. 1 περ. (α) Ν. 4412/2016 και 4

παρ. 1 περ. (α) του Κανονισμού. Σημειώνεται ότι η προσβαλλόμενη, υπ' αριθμ. ...Απόφαση της αναθέτουσας αρχής (ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ...), αναρτήθηκε στον διαδικτυακό τόπο του επίμαχου Διαγωνισμού (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) στις 13.01.2021.

5. Επειδή, η προσφεύγουσα που υπέβαλε την με αριθμό ... Προσφορά στον εν λόγω Διαγωνισμό, η οποία έγινε δεκτή και αναδείχθηκε – κατόπιν κλήρωσης – προσωρινός μειοδότης για ορισμένα είδη (βλ. αναλυτικότερα την προσβαλλόμενη, υπ' αριθμ. ...Απόφαση της Ο.Ε του υπόψη Δήμου, σελ. ...), θεμελιώνει άμεσο, ενεστώσ και προσωπικό έννομο συμφέρον για την άσκηση της εξεταζόμενης Προδικαστικής Προσφυγής, με την οποία στρέφεται κατά των ανταγωνιστών της «...» και «...», οι οποίοι, επίσης, αναδείχθηκαν προσωρινοί μειοδότες για ορισμένα είδη κατόπιν κλήρωσης, (όπως, άλλωστε, και η ίδια η προσφεύγουσα), αφού όπως αναφέρεται στην ανωτέρω προσβαλλόμενη πράξη: *«Για τα είδη με αύξοντα αριθμό ... δόθηκαν ισότιμες προσφορές από οικονομικούς φορείς και σύμφωνα με το άρθρο ...της διακήρυξης η επιλογή του αναδόχου θα γίνει με κλήρωση μεταξύ των οικονομικών φορέων που υπέβαλαν τις ισότιμες προσφορές [...]»*. Το δε έννομο συμφέρον της θεμελιώνεται, εν προκειμένω, και στη ζημία της από τυχόν παράνομη συμμετοχή τρίτων στον υπόψη Διαγωνισμό και στο επιδιωκόμενο όφελος από την απόρριψη της Προσφοράς τους (ΕΑ 1216/2006, ΕΑ 512/2002, 517/2001 κλπ).

Πιο συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι υφίσταται δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη, σύμφωνα με το άρθρο 360 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, καθόσον με την ανωτέρω Απόφαση της αναθέτουσας αρχής, μη νομίμως έγιναν αποδεκτές οι Προσφορές των ως άνω δύο ανταγωνιστών της, αφού (αμφότερες) δεν πληρούν τους όρους της εν θέματι Διακήρυξης όσον αφορά στον χρόνο ισχύος των προσφορών (άρ. ... και ...) και επιπλέον, ειδικά ο φορέας «...» δεν υπέβαλε «Τεχνική Προσφορά», ως έδει, για την νομότυπη συμμετοχή του στον υπόψη Διαγωνισμό, κατά παράβαση του άρθρου ...της Διακήρυξης.

A) Ειδικότερα, η προσφεύγουσα παραπέμπει στα άρθρα ..., ...και ...της εν λόγω Διακήρυξης (βλ. σελ.... και επόμ. της Προσφυγής), προκειμένου να τεκμηριώσει τους κάτωθι ισχυρισμούς της: «...Σύμφωνα λοιπόν με τα παραπάνω, ουσιώδες έγγραφο – δικαιολογητικό της τεχνικής προσφοράς, το οποίο θεμελιώνει και το δικαίωμα των συμμετεχόντων να προχωρήσουν στα επόμενα στάδια της διαγωνιστικής διαδικασίας αποτελεί το έγγραφο εκείνο που αποδεικνύει τον χρόνο ισχύος των προσφορών. Από την απλή επισκόπηση των τεχνικών προσφορών – δικαιολογητικών των συνυποψήφιων μου εταιρειών ... και της ... προκύπτει σαφώς ότι ΔΕΝ συμπεριέλαβαν στις κατατεθείσες ηλεκτρονικές προσφορές τους και δεν προσκόμισαν σχετική υπεύθυνη δήλωση για τη χρονική ισχύ των προσφορών τους.

Προκαταβολικά δε πρέπει να υπογραμμιστεί το γεγονός ότι ο δεύτερος εκ των συνυποψήφιων μου ... δεν έχει υποβάλλει καθόλου σχετικό αρχείο τεχνικής προσφοράς. Η έλλειψη αυτή που δεν μπορεί με οποιοδήποτε τρόπο να συμπληρωθεί εκ των υστέρων, αποτελεί ουσιώδη έλλειψη η οποία παραβιάζει ευθέως τις διατάξεις της διακήρυξης σχετικά με τον χρόνο ισχύος της προσφοράς ενός εκάστου των συμμετεχόντων, αφού συγκεκριμένα δεν υπέβαλαν στον φάκελο «δικαιολογητικών συμμετοχής-τεχνικής προσφοράς» δήλωσή τους αναφορικά με το χρόνο ισχύος της προσφοράς τους, σύμφωνα με τον όρο ...της διακήρυξης. Κατά συνέπεια, θα έπρεπε οι προσφορές των συνυποψήφιων μου εταιρειών ...και της ... να έχουν απορριφθεί ως απαράδεκτες δυνάμει του Πρακτικού με αρ....και άρα η Επιτροπή Αξιολόγησης εσφαλμένα εισηγήθηκε προς την Οικονομική Επιτροπή τη συνέχιση της διαγωνιστικής διαδικασίας για αυτούς με συνέπεια, την σύνταξη του Πρακτικού ...και την ανακήρυξη των εταιρειών ως προσωρινών αναδόχων. Με βάση τα παραπάνω, πρέπει να ακυρωθεί η ένδικη απόφαση και να διορθωθεί το Πρακτικό ... ως προς αυτό το σημείο, δεκτής γενομένης της παρούσας προδικαστικής προσφυγής μου και να τροποποιηθεί ανάλογα το Πρακτικό ....
[...] Από την επισκόπηση του περιεχομένων των τεχνικών προσφορών των προαναφερομένων εταιρειών, καθώς και των υπολοίπων υποβληθέντων εγγράφων τους, προκύπτει ότι δεν αναφέρεται τίποτα σχετικά με τον

απαιτούμενο χρόνο ισχύος της προσφοράς των, ελλειπούσης καθ' ολοκληρίαν της σχετικής απαιτούμενης από την Διακήρυξη δέσμευσής της. Ο συγκεκριμένος όρος της διακήρυξης είναι ουσιώδης και η μη εκπλήρωση εκ μέρους των συνυποψήφιων εταιρειών καθιστά για την αιτία αυτή την συνολική προσφορά τους απαράδεκτη και αυτοδίκαια και κατά συνέπεια, απορριπτέα εν συνόλω, όπως έχει κριθεί νομολογιακά από την Αρχή Σας και με την υπ' αριθμόν ΑΕΠΠ 208/2018 απόφαση Σας, σκέψη 15 ...».

6. Επειδή, στο άρθρο 18 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων» (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), παράγραφος 1 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης [...] Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων [...]».

7. Επειδή, στο άρθρο 53 («Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης») παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρθρων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης [...] περιέχουν ιδίως: [...] ιβ) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων [...] ιζ) τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς [...] ιη) όλους

τους ειδικούς και γενικούς όρους για την εκτέλεση της σύμβασης, ιδίως δε την υποχρέωση της παρ. 2 του άρθρου 18 [...].

8. Επειδή, στο άρθρο 72 («Εγγυήσεις») του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές ζητούν από τους προσφέροντες να παράσχουν, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα είδη εγγυήσεων: α) «Εγγύηση συμμετοχής», το ύψος της οποίας καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης σε συγκεκριμένο χρηματικό ποσό, αριθμητικώς και ολογράφως σε ευρώ, και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης μη συνυπολογιζόμενων των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης της σύμβασης εκτός ΦΠΑ, με ανάλογη στρογγυλοποίηση. Σε περίπτωση υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα τμήματα της σύμβασης, το ύψος της εγγύησης συμμετοχής υπολογίζεται επί της εκτιμώμενης αξίας, εκτός ΦΠΑ, του/των προσφερομένου/ων τμήματος/τμημάτων.

Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση. Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς που καθορίζουν τα έγγραφα της σύμβασης. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τον προσφέροντα να παρατείνει, πριν τη λήξη τους, τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής. Δεν απαιτείται εγγύηση συμμετοχής για τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης συμφωνιών-πλαίσιο, δυναμικού συστήματος αγοράς, σε συνοπτικό διαγωνισμό, σε διαδικασίες απευθείας ανάθεσης ή σε διαδικασία επιλογής από κατάλογο, εκτός αν άλλως ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Η εγγύηση συμμετοχής καταπίπτει, αν ο προσφέρων αποσύρει την προσφορά του κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής, παρέχει ψευδή στοιχεία ή πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα ... έως ..., δεν προσκομίσει εγκαίρως τα προβλεπόμενα στα έγγραφα της σύμβασης δικαιολογητικά ή δεν προσέλθει εγκαίρως για υπογραφή της σύμβασης. Ειδικά στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, μελέτης και

παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι εγγυήσεις συμμετοχής καταπίπτουν υπέρ του κυρίου του έργου, μετά από γνώμη του αρμόδιου Τεχνικού Συμβουλίου. Η ένσταση του αναδόχου κατά της αποφάσεως δεν αναστέλλει την είσπραξη του ποσού της εγγυήσεως. Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον ανάδοχο με την προσκόμιση της εγγύησης καλής εκτέλεσης. Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους λοιπούς προσφέροντες μετά: αα) την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής ή την έκδοση απόφασης επί ασκηθείσας προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης και ββ) την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας άσκησης ενδίκων βοηθημάτων προσωρινής δικαστικής Προστασίας ή την έκδοση απόφασης επ' αυτών, και γγ) την ολοκλήρωση του προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με το άρθρα 35 και 36 του ν. 4129/2013 (Α' 52), εφόσον απαιτείται. Για τα προηγούμενα στάδια της κατακύρωσης η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους συμμετέχοντες στις κάτωθι περιπτώσεις: α) λήξης του χρόνου ισχύος της προσφοράς και μη ανανέωσης αυτής και β) απόρριψης της προσφοράς τους και εφόσον δεν έχει ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή ή ένδικο βοήθημα ή έχει εκπνεύσει άπρακτη η προθεσμία άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής ή ενδίκων βοηθημάτων ή έχει λάβει χώρα παραίτηση από το δικαίωμα άσκησης αυτών ή αυτά έχουν απορριφθεί αμετακλήτως.».

9. Επειδή, στο άρθρο 91 («Λόγοι απόρριψης προσφορών») του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102 [...]».

10. Επειδή, στο άρθρο 104 («Χρόνος συνδρομής όρων συμμετοχής Οψιγενείς μεταβολές») παρ. 1 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι «1. Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80, και κατά την σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 105».

11. Επειδή, στο άρθρο ... («Εγγύηση συμμετοχής») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 15), ορίζεται ότι: «...Για την έγκυρη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, κατατίθεται από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς (προσφέροντες), εγγυητική επιστολή συμμετοχής, ποσού 2.384,83 (δύο χιλιάδες τριακόσια ογδόντα τέσσερα ευρώ και ογδόντα τρία λεπτά). Στην περίπτωση που κάποιος από τους συμμετέχοντες δεν δώσει προσφορά για το σύνολο των ειδών, αλλά για κάποια από αυτά, θα καταθέσει εγγυητική επιστολή συμμετοχής ποσοστού ύψους 2% του συνολικού ποσού της συνολικής καθαρής αξίας των ειδών που θα δώσει προσφορά, η οποία θα υπολογιστεί σύμφωνα με τις τιμές της μελέτης. Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση. Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς του άρθρου ...της παρούσας, άλλως η προσφορά απορρίπτεται. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τον προσφέροντα να παρατείνει, πριν τη λήξη τους, τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής. 2....Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον ανάδοχο με την προσκόμιση της εγγύησης καλής εκτέλεσης. Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους λοιπούς προσφέροντες, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 72 του ν. 4412/201643 . ...Η εγγύηση συμμετοχής καταπίπτει, αν ο προσφέρων αποσύρει την προσφορά του κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής, παρέχει ψευδή στοιχεία ή πληροφορίες που αναφέρονται στα

άρθρα ...έως ..., δεν προσκομίσει εγκαίρως τα προβλεπόμενα από την παρούσα δικαιολογητικά ή δεν προσέλθει εγκαίρως για υπογραφή της σύμβασης».

12. Επειδή, στο άρθρο ... («Τεχνική προσφορά») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. ...), ορίζεται ότι: «Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή στην υπ' αριθμ. ... μελέτη της Δ/σης Οικονομικών Τμήμα Προμηθειών & Αποθήκης. Τα προσφερόμενα υλικά θα είναι σύμφωνα με τις προδιαγραφές-διαστάσεις, που αναφέρονται αναλυτικά ανά είδος στην τεχνική περιγραφή. Επίσης για τους κωδικούς των ειδών ... θα κατατεθούν δείγματα με την υποβολή της προσφοράς τα οποία θα αξιολογηθούν από την αρμόδια επιτροπή αξιολόγησης της διαγωνιστικής διαδικασίας και θα πρέπει να πληρούν αυστηρά τις προδιαγραφές στην τεχνική έκθεση. Τα δείγματα θα παραμείνουν στην κατοχή του Δήμου ... μέχρι την ολοκλήρωση και απορρόφηση των ποσοτήτων των συμφωνητικών, προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα των προσφερόμενων ειδών.».

13. Επειδή, στο άρθρο ... («Χρόνος ισχύος των προσφορών») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. ...), ορίζεται ότι: «Οι υποβαλλόμενες προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς για διάστημα 12 μηνών από την επόμενη της διενέργειας του διαγωνισμού. Προσφορά η οποία ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο από τον ανωτέρω προβλεπόμενο απορρίπτεται. Η ισχύς της προσφοράς μπορεί να παρατείνεται εγγράφως, εφόσον τούτο ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, πριν από τη λήξη της, με αντίστοιχη παράταση της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 72 παρ. 1 α του ν. 4412/2016 και την παράγραφο ... της παρούσας, κατ' ανώτατο όριο για χρονικό διάστημα ίσο με την προβλεπόμενη ως άνω αρχική διάρκεια. Μετά τη λήξη και του παραπάνω ανώτατου ορίου χρόνου παράτασης ισχύος της προσφοράς, τα αποτελέσματα της διαδικασίας ανάθεσης ματαιώνονται, εκτός αν η αναθέτουσα αρχή κρίνει, κατά περίπτωση, αιτιολογημένα, ότι η

συνέχιση της διαδικασίας εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, οπότε οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία μπορούν να επιλέξουν είτε να παρατείνουν την προσφορά και την εγγύηση συμμετοχής τους, εφόσον τους ζητηθεί πριν την πάροδο του ανωτέρω ανώτατου ορίου παράτασης της προσφοράς τους είτε όχι. Στην τελευταία περίπτωση, η διαδικασία συνεχίζεται με όσους παρέτειναν τις προσφορές τους και αποκλείονται οι λοιποί οικονομικοί φορείς. Σε περίπτωση που λήξει ο χρόνος ισχύος των προσφορών και δεν ζητηθεί παράταση της προσφοράς, η αναθέτουσα αρχή δύναται με αιτιολογημένη απόφασή της, εφόσον η εκτέλεση της σύμβασης εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, να ζητήσει εκ των υστέρων από τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία είτε να παρατείνουν την προσφορά τους είτε όχι».

14. Επειδή, στο άρθρο ... («Λόγοι απόρριψης προσφορών») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. ...), ορίζεται ότι: «Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους ...(Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), ...(Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), ...(Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), ...(Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών) , ...(Χρόνος ισχύος προσφορών), ... (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), ... (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας, β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο ...της παρούσας διακήρυξης, γ) για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παράγραφο ...της παρούσας και το

άρθρο 102 του ν. 4412/2016,δ) η οποία είναι εναλλακτική προσφορά και δεν πληροί τις απαιτήσεις που ορίζονται στην υπ' αριθμ. ...μελέτη –παρούσα διακήρυξη, ε) η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλλει δύο ή περισσότερες προσφορές .Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παραγράφου ...περ.... της παρούσας (περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου73 του ν. 4412/2016) και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων. ζ) η οποία είναι υπό αίρεση, η) η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής, θ) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης.».

15. Επειδή, κατά πάγια νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει τον Διαγωνισμό και δεσμεύει, τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΣΤΕ 3703/2010, ΣΤΕ 53/2011, ΕΣ Πράξεις Τμήματος VI 78/2007, 19/2005, 31/2003 κλπ), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση ουσιωδών διατάξεων της Διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού (ΣΤΕ 2772/1986, 3670/1992, 2137/1993). Αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της Διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους, καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες προσφορές τους. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της Διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής, αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (ΔΕΕ, Απόφαση της 18.10.2001, Υπόθεση C19/00 Siac Construction Ltd, σκέψεις 34 και 44· ΔΕΕ, Απόφαση της 25.04.1996, Υπόθεση C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 54).

16. Επειδή, η αρχή της διαφάνειας, προϋποθέτει ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως, πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στη Διακήρυξη του Διαγωνισμού ή στη

Συγγραφή Υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός έλεγχος του εάν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (ΔΕΕ, Απόφαση της 18.06.2002, Υπόθεση C-92/00, Stadt Wien, σκέψη 45· ΔΕΕ, Απόφαση της 12.12.2002, Υπόθεση C-470/99, Universale-Bau, σκέψη 91· ΔΕΕ, Απόφαση της 29.04.2005, Υπόθεση C-496/1999, CAS Succhi di Frutta SpA, σκέψη 111 κλπ).

17. Επειδή, όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο (βλ., μεταξύ άλλων, Απόφαση της 29ης Απριλίου 2004, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110). Περαιτέρω, η αυστηρή ερμηνεία και εφαρμογή των όρων της Διακήρυξης σχετίζεται με τη μονοσήμαντη ερμηνεία των όρων της και τη σύστοιχη αυτής αρχή της διαφάνειας, η οποία προϋποθέτει, ότι όλοι οι όροι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού, κατά τρόπον ώστε, αφενός μεν να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και έχοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζόμενους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύσουν με τον ίδιο τρόπο, ώστε κάθε ενδιαφερόμενος αφενός μεν να διαθέτει όλες τις πληροφορίες που του είναι απαραίτητες για να αποφασίσει αν θα μετάσχει ή μη στον προκηρυχθέντα διαγωνισμό, αφετέρου δε έκαστος ενδιαφερόμενος να έχει, σε περίπτωση συμμετοχής του στο Διαγωνισμό, τις αυτές ακριβώς με τους λοιπούς διαγωνιζόμενους ευκαιρίες κατά το στάδιο

προετοιμασίας και υποβολής της προσφοράς του και εκ τρίτου να παρέχεται στην αναθέτουσα αρχή η δυνατότητα να ελέγξει αν όντως οι προσφορές των διαγωνιζομένων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ. Ράικο Δ., «Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων», Αθήνα-Θεσ/νικη, 2014, σελ. 177, υπ' αριθμ. 2/23.07.2014 Κατευθυντήρια Οδηγία της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., ΔΕΚ, Απόφαση της 29.4.2004, C- 496/99 P, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκ. 111, πρβλ. και Αποφάσεις της 20.9.1988, C-31/87, Beentjes, της 25.4.1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, της 18.10.2001, C-19/00, SIAC Construction Ltd, της 12.12.2002, C-470/99, Universale- Bau AG, της 4.12.2003, C-448/01, EVN AG, WienstrommGmbH, ΣτΕ 311/2006 7μ., 3497/2006, 214-5/2011, 1583/2012, Ολ. ΕΑ 136/2013, ΕΑ 53/2011, σκ. 23).

18. Επειδή, ο όλος μηχανισμός υποβολής και ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, δηλαδή της διαφανούς και αυστηρής διαδικασίας του Διαγωνισμού, κατά την οποία η νομιμότητα συμμετοχής προϋποθέτει την εκπλήρωση τυπικών προϋποθέσεων. Άλλωστε οι απαραίτητες ικανότητες των υποψηφίων αποδεικνύονται με την προσκόμιση δικαιολογητικών που ορίζονται από την εκάστοτε αναθέτουσα αρχή.

19. Επειδή, λόγω της εφαρμοζόμενης στους δημόσιους διαγωνισμούς αρχή της τυπικότητας, όλες οι διατάξεις της Διακήρυξης καθιερώνουν ουσιώδεις όρους, οπότε τυχόν παραβίαση διατάξεων που αφορούν στον τρόπο υποβολής των Προσφορών των διαγωνιζομένων συνεπάγεται το απαράδεκτο αυτών (βλ. Ελ. Συν. VI Τμήμα, Αποφ. 24995, 1949/2009. Πρ. 115, 10/2008, 222/2005, Ζ' Κλιμάκιο, Πρ. 116/2012, 1177/2009, Δημήτριος Ι. Ράικος, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Β' έκδοση, Σάκκουλας, 2017, σελ. 195-197). Περαιτέρω, αποκλεισμός τεχνικής προσφοράς προβλέπεται στην περίπτωση απόκλισης από τους απαραίτατους όρους της Διακήρυξης, ως τέτοιοι δε θεωρούνται στο σύνολό τους οι τεχνικές προδιαγραφές (Ε.Α. ΣτΕ 1740/2004, 93,316,563/2006) εκτός εάν ορισμένες είναι σύμφωνα με τη Διακήρυξη προαιρετικές (ΣτΕ ΕΑ

230/2012, 192/2012, 291/2011, ΕΣ Τμ. Μείζ.- Επταμ. 2446/2012, Γνωμ. ΝΣΚ 521/2011).

20. Επειδή, όπως παγίως έχει κριθεί η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και η υποχρέωση διαφάνειας απαγορεύουν στην αναθέτουσα αρχή να απορρίψει προσφορά στηριζόμενη σε λόγους οι οποίοι δεν προβλέπονται στην οικεία προκήρυξη (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 28, και απόφαση Medipac-Καζαντζίδης, C-6/05, EU:C:2007:337, σκέψη 54). Υπό αυτό το πρίσμα συνάγεται ότι η αυστηρότητα της εφαρμογής της Διακήρυξης προϋποθέτει την σαφήνεια των όρων αυτής καθώς η παραβίαση αμφίσημων όρων δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζόμενου αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεων του (Συμβάσεις Δημοσίων Έργων Χρ. Μηκίδης, 2009, σελ. 87 επ.). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970 Αρμ. 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987 ΕΔημΕργ 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, εκδ. θ', σελ. 776).

21. Επειδή, μια Προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, Αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manona, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. Αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., Υπόθεση C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manona, Υπόθεση C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36) οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς ή την υποβολή μη νομίμως υποβληθέντος εγγράφου (βλ. σχετικές Αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, Archus and Gama, C-131/2016, της 29ης

Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manona, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36). Επομένως, κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας που διαθέτει όσον αφορά τη δυνατότητα να ζητήσει από τους υποψήφιους να διευκρινίσουν την Προσφορά τους, η αναθέτουσα αρχή πρέπει να μεταχειριστεί τους υποψήφιους με ισότιμο και ειλικρινή τρόπο, έτσι ώστε μια αίτηση διευκρίνισης να μη δύναται, κατά το πέρας της διαδικασίας επιλογής των προσφορών και λαμβανομένου υπόψη του αποτελέσματός της, να έχει περιαγάγει αδικαιολόγητα σε ευμενή ή δυσμενή θέση τον υποψήφιο ή τους υποψήφιους που αποτέλεσαν το αντικείμενο της αίτησης αυτής (βλ. Αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., Υπόθεση C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 41, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manona, Υπόθεση C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 37).

22. Επειδή, δέσμια αρμοδιότητα υπάρχει, όταν το διοικητικό όργανο, εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν οι προβλεπόμενες από τους κανόνες δικαίου πραγματικές ή νομικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή τους, είναι υποχρεωμένο να εκδώσει διοικητική πράξη που περιέχει ορισμένη ατομική ρύθμιση, την οποία προκαθορίζουν οι κανόνες αυτοί (Επαμεινώνδας Π. Σπηλιωτόπουλος, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, 1ος τόμος, 15η έκδοση σελ. 138). Συνεπώς, αν η δημόσια διοίκηση δεν ενεργήσει – όταν ο νόμος απαιτεί ενέργεια - παρανομεί (Α. Ι. Τάχος, Ελληνικό διοικητικό δίκαιο, 5η έκδοση, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 1996, σελ. 319).

23. Επειδή, στο με αρ. πρωτ. ...έγγραφο Απόψεων της αναθέτουσας αρχής αναφέρονται σε σχέση με την υπό κρίση Προσφυγή (αυτολεξεί), τα κάτωθι: «Για όσα αναφέρονται στην προδικαστική προσφυγή της προαναφερόμενης εταιρείας θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε για τα εξής: «[...] Ο συμμετέχων: «...» υπέβαλε για τον φάκελο της τεχνικής προσφοράς υπεύθυνη δήλωση στην οποία αναφέρει ότι: «Έλαβα γνώση των όρων της με α/α : ...μελέτης των τεχνικών προδιαγραφών των ειδών και τις αποδέχομαι

ανεπιφύλακτα.», καθώς και έγγραφο που αναφέρονται τα δείγματα που κατέθεσε. Επισημαίνεται ότι η διακήρυξη δεν ζητάει συγκεκριμένα δικαιολογητικά ή αποδεικτικά έγγραφα για το φάκελο της τεχνικής προσφοράς.

Λαμβάνοντας λοιπόν όλα τα παραπάνω υπόψη της, η Επιτροπή θεωρεί πως τα δικαιολογητικά που υποβλήθηκαν από τον συμμετέχοντα «...» καλύπτουν τις απαιτήσεις της παραγράφου ...της διακήρυξης. Επομένως από την διακήρυξη δεν απαιτείται έγγραφο που να αναφέρει το χρόνο ισχύος των προσφορών ώστε να θεωρηθεί ότι τα αντίστοιχα έγγραφα δεν υποβλήθηκαν. Όμως ο χρόνος ισχύος της προσφοράς και η αποδοχή του προκύπτει από τα παρακάτω:

1. Στην προσφορά του ο συμμετέχων «...» έχει καταθέσει :

- υπεύθυνη δήλωση στην οποία αναφέρει ότι αποδέχεται όλους τους όρους της διακήρυξης, συνεπώς αποδέχεται και τον χρόνο ισχύος της προσφοράς, τις τεχνικές προδιαγραφές και
- εγγυητική επιστολή η οποία έχει ισχύ επ' αόριστου χρόνου, δηλαδή επιστρέφεται μετά την οριστικοποίηση της διαγωνιστικής διαδικασίας.

2. Στην προσφορά της η συμμετέχουσα εταιρεία «...» με δ.τ. «...» έχει καταθέσει :

- Εγγυητική επιστολή στην οποία αναφέρεται ως χρόνος ισχύος η επιστροφή στην τράπεζα, συνεπώς επιστρέφεται μετά την ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας.
- Επίσης, σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές έχει καταθέσει δήλωση - τεχνική προσφορά με σκοπό να καλύψει τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές των τεχνικών χαρακτηριστικών των ειδών,
- Λαμβάνοντας λοιπόν όλα τα παραπάνω υπόψη της, η Επιτροπή θεωρεί πως τα δικαιολογητικά που υποβλήθηκαν από τους συμμετέχοντες «...» και «...» καλύπτουν τις απαιτήσεις της παραγράφου ... της διακήρυξης.».

24. Επειδή, από την εξέταση του συνόλου των στοιχείων της εξεταζόμενης υπόθεσης, λεκτέα είναι τα εξής:

Υπενθυμίζεται καταρχάς ότι βάσει του άρθρου ... της Διακήρυξης: «Η καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών είναι η 20/10/2020 και

ώρα 15.00 μμ». Επίσης, κατά τη γραμματική διατύπωση του άρθρου ...της εν λόγω Διακήρυξης: «Οι υποβαλλόμενες προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς για διάστημα 12 μηνών από την επόμενη της διενέργειας του διαγωνισμού. Προσφορά η οποία ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο από τον ανωτέρω προβλεπόμενο απορρίπτεται. Η ισχύς της προσφοράς μπορεί να παρατείνεται εγγράφως, εφόσον τούτο ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, πριν από τη λήξη της, με αντίστοιχη παράταση της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 72 παρ. 1 α του ν. 4412/2016 και την παράγραφο ...της παρούσας, κατ' ανώτατο όριο για χρονικό διάστημα ίσο με την προβλεπόμενη ως άνω αρχική διάρκεια...».

Στο δε άρθρο 72 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς που καθορίζουν τα έγγραφα της σύμβασης...».

• **1^{ος} κοινός λόγος Προσφυγής: Μη υποβολή Υπεύθυνης Δήλωσης για τον χρόνο ισχύος της Προσφοράς**

Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, οι δύο (2) ανταγωνιστές της δεν υπέβαλαν Υπεύθυνη Δήλωση για τον χρόνο ισχύος της Προσφοράς τους και ως εκ τούτου, οι Προσφορές τους δέον ακυρωθούν ως αποκλίνουσες από τους όρους της οικείας Διακήρυξης. Ωστόσο, επειδή, από τους όρους της εν θέματι Διακήρυξης δεν προκύπτει ότι απαιτείται η υποβολή Υπεύθυνης Δήλωσης με συγκεκριμένο περιεχόμενο που να αφορά ειδικά και ρητά στο χρόνο ισχύος των προσφορών, δεν είναι νόμιμος ο αποκλεισμός των εν λόγω οικονομικών φορέων. Και τούτο, διότι, αφού, κατά πάγια νομολογία, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει μόνο τα αξιούμενα από τη Διακήρυξη δικαιολογητικά και στοιχεία, δεν είναι νόμιμος ο αποκλεισμός του για τον λόγο ότι δεν προσκόμισε δικαιολογητικά συμμετοχής διαφορετικά ή πρόσθετα από τα ρητώς αξιούμενα, και μάλιστα δικαιολογητικά που απαιτούνται από διατάξεις, στις οποίες η Διακήρυξη δεν παραπέμπει ειδικώς ως εφαρμοστέο στον διαγωνισμό δίκαιο (πρβλ. ΣτΕ 1329, 1616, 1619/2008, 3703/2010, ΕΑ ΣτΕ 254/2008). Επίσης, ως έχει κριθεί (βλ. ΕλΣυν 524/2012 Τμ. VI), η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί νομίμως να απορρίψει Προσφορά που, σε κάθε περίπτωση, ανταποκρίνεται

στις απαιτήσεις της Διακήρυξης, στηριζόμενη σε λόγους, οι οποίοι δεν προβλέπονται στην εν λόγω Διακήρυξη και προβάλλονται μετά την υποβολή της Προσφοράς αυτής (ΣΤΕ ΕΑ 18, 19/2011, 179/2009, 61/2011, ΔΕΕ, Απόφαση της 14.06.2007, Υπόθεση C-6/05).

Περαιτέρω, στην εγγυητική επιστολή συμμετοχής του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, ποσού 1.125,27€ που υπέβαλε ο οικονομικός φορέας «...» αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι: «...*Η εγγύηση διέπεται από ότι ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 72 του Ν. 4412/2016 ΕΓΓΥΗΣΗ ΓΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΠΟΥ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΤΗΝ 20/10/2020 ...*».

Θα πρέπει να επισημανθεί στο σημείο αυτό ότι, τα γραμμάτια σύστασης χρηματικής παρακαταθήκης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, για την παροχή εγγυήσεων συμμετοχής και καλής εκτέλεσης (εγγυοδοτική παρακαταθήκη) συστήνονται σύμφωνα με την ειδική νομοθεσία που διέπει αυτό και ειδικότερα βάσει του π.δ της 30 Δεκεμβρίου 1926/3 Ιανουαρίου 1927 («Περί συστάσεως και αποδόσεως παρακαταθηκών και καταθέσεων παρά τω Ταμείω Παρακαταθηκών και Δανείων»). Εν προκειμένω, το ως άνω π.δ ορίζει στο άρθρο 1 αυτού ότι: «Σκοπός του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων είναι η φύλαξις καί διαχείρισις των παντός είδους παρακαταθηκών, τών είτε υπό του νόμου είτε υπό δικαστικής ή Διοικητικής Αρχής διατασσομένων ή εκουσίω καταθέσεων», στο άρθρο 3 αυτού ότι: «Αι υποχρεωτικά παρακαταθήκαι διακρίνονται εις α΄) Δικαστικάς, β΄) Εγγυοδοτικάς καί γ΄) Διοικητικάς ....», στο άρθρο 4 αυτού ότι: «Αί εγγυοδοτικά παρακαταθήκαι, δυνάμεναι νά συσταθώσιν έκ μετρητών ή τίτλων ουχί δέ έξ άλλων τιμαλφών κινητών ... ενεργούνται έκ διατάξεως νόμου ή διοικητικών Αρχών πρός εξυπηρέτησιν Δημοσίου συμφερόντος καί είναι ειδικώτερον αί εξής, ενδεικτικώς αναφερόμεναι: .... 3) Αί συμφώνως τώ νόμω καταθέσεις μετρητών ή χρηματικών τίτλων πρός τόν σκοπόν της συμμετοχής εις τούς Δημοσίους συναγωνισμούς διά τήν εκτέλεσιν Δημοσίων έργων, μίσθωσιν ακινήτων διά δημοσίαν χρήσιν, μίσθωσιν δημοσίων νομημάτων ή κτημάτων ή χορήγησιν υπηρεσίας τινός». Στο άρθρο 18 θεσπίζεται και νομοθετικώς ο κανόνας της παραχρήμα αποδόσεως της παρακαταθήκης ως εξής: «Η απόδοσις των παρακαταθηκών ενεργείται παρά

των Ταμείων παρ' αίς αυτάι εύρηται εγγεγραμμέναι, είς τόν δικαιούχον ... επί τή προσκομίσει του γραμματίου της αποδοτέας παρακαταθήκης καί των απαιτουμένων δικαιολογητικών εγγράφων. .... Η απόδοσις της παρακαταθήκης πραγματοποιείται δυνάμει χρηματικού εντάλματος πληρωμής, υπογεγραμμένου υπό του αρμοδίου Αρχιλογιστού, του Τμηματάρχου του Προληπτικού Ελέγχου καί του Διευθυντού προκειμένου περί του Κεντρικού καταστήματος ή υπό του λογιστού καί Διευθυντού προκειμένου περί Επαρχιακών Ταμείων καί Υποκαταστημάτων. Είς τό ένταλμα επισυνάπεται τό γραμμάτιον δι' ού συνεστήθη ή αποδιδόμενη παρακαταθήκη, μνημονεύονται δέ έν αυτώ καί τά λοιπά δικαιολογητικά έγγραφα, έφ' ών ερείδεται ή διατασσομένη απόδοσις ήτις ενεργείται άμα τη υποβολή της αιτήσεως ή τό βραδύτερον εντός της επομένης εργασίμου ημέρας, πλήν της εξαιρέσεως του επομένου άρθρου», στο δε άρθρο 19 του ιδίου δ/τος, ορίζεται ότι: «Προκειμένου περί αποδόσεως παρακαταθήκης παρ' Επαρχιακού Ταμείου υπερβαινούσης τάς δραχμάς 50.000, τό σχετικόν ένταλμα πληρωμής εκδίδεται απαιρητήτως υπό τής Κεντρικής Υπηρεσίας του Ταμείου ...». Τα δε τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση οικονομικό φορέα.

Ως προς το ειδικότερο ζήτημα της μη αναφοράς στο Γραμμάτιο των όρων ότι «η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται της ένστασης διζήσεως», επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τη Γνωμοδότηση 34/1992 του ΝΣΚ, στις εγγυοδοτικές παρακαταθήκες εκ της φύσεως τους δεν μπορεί να τεθεί τέτοιος όρος. Αναφορικά με τον χρόνο λήξης επισημαίνεται ότι **παραγράφονται μετά από 15ετία** από τον χρόνο που κατέστησαν απαιτητές βάσει του Ν. 3646/28, άρθρο 17. Αναφορικά με την απόδοση της παρακαταθήκης προς την αναθέτουσα αρχή, σε περίπτωση που διατάξει κατάπτωση του ποσού της εγγυήσεως, ο ίδιος ο νόμος 4412/2016 παραφυλάσσει ειδικώς την εφαρμογή της ανωτέρω, σχετικής με το Ταμείο, νομοθεσίας, η δε απαίτηση του άρθρου 72 παρ. 4, για την υποχρεωτική συμπερίληψη στην εγγύηση ρήτρας περί αποδόσεως του ποσού της εντός πενθημέρου, αφορά τις λοιπές περιπτώσεις φορέων (πιστωτικών κλπ.

ιδρυμάτων), οι οποίοι εκδίδουν εγγυήσεις δυνάμει συμβάσεως εγγυήσεως, που συνάπτουν με τους μετέχοντες στις διαδικασίες αναθέσεως (ad hoc ΕΑ ΣΕ 214/2020). Δηλαδή, τα γραμμάτια σύστασης χρηματικής παρακαταθήκης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, για την παροχή εγγυήσεων συμμετοχής και καλής εκτέλεσης (εγγυοδοτική παρακαταθήκη), συστήνονται σύμφωνα με την ειδική νομοθεσία που διέπει αυτό και ειδικότερα, βάσει του άρθρου 4 του π.δ της 30 Δεκεμβρίου 1926/3 Ιανουαρίου 1927 (βλ. Ν60/2020 Απόφαση Διοικ. Εφ. Πατρών, όπως και υπ' αριθμ. 1616/2020 Απόφαση 7^{ου} Κλιμακίου, Εισηγήτρια: Χρυσάνθη Ζαράρη, υπ' αριθμ. 829/2018 Απόφαση -πρώην- 4^{ου} Κλιμακίου, Εισηγήτρια: Μ. Σιδέρη κλπ).

Εξάλλου, στην επίμαχη «εγγυητική επιστολή» αναγράφεται ρητά ότι: «*Η ΕΓΓΥΗΣΗ ΔΙΕΠΕΤΑΙ ΑΠΟ ΟΤΙ ΟΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 72 ΤΟΥ Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ Α' 147/2016)*». Επομένως, δεν καταλείπεται αμφιβολία ότι πληρούνται οι διατάξεις της επίμαχης Διακήρυξης, που είναι εννοιολογικά ταυτόσημες με τις διατάξεις του άρθρου 72 του Ν. 4412/2016 και οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος κρίνονται ως απορριπτέοι.

Εν κατακλείδι, καθίσταται σαφές από την κείμενη νομοθεσία, τις σχετικές διατάξεις της οικείας Διακήρυξης, αλλά και από τα αναγραφόμενα στο «σώμα» του προσκομισθείσας εγγύησης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, ότι είναι σύμφωνη με το άρθρο 72 του Ν. 4412/2016, περιέχει το σύνολο των στοιχείων που απαιτούνται για την έγκυρη έκδοσή της και η ισχύς «αορίστου χρόνου» αυτονόητα υπερκαλύπτει την απαίτηση της Διακήρυξης να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς, που καθορίζουν τα έγγραφα της σύμβασης, καθώς μόνο η αναθέτουσα αρχή έχει την εξουσία να την επιστρέψει στον εκδότη της, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της συγκεκριμένης εγγυοδοσίας, καθώς και τον χρόνο παραγραφής της. Ως εκ τούτου, ο σχετικός λόγος της υπό κρίση Προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

- Όσα προαναφέρθηκαν για τον πρώτο οικονομικό φορέα, ότι δηλαδή δεν είναι νόμιμος ο αποκλεισμός υποψηφίου, για τον λόγο ότι δεν προσκόμισε

δικαιολογητικά συμμετοχής διαφορετικά ή πρόσθετα από τα ρητώς αξιούμενα στη Διακήρυξη, ισχύουν *mutatis mutandis* και για την εταιρία «...».

Περαιτέρω, στην εγγυητική επιστολή συμμετοχής της «Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε.», ποσού 2.384,83€, που υπέβαλε ο οικονομικός φορέας «...», αναφέρονται τα εξής: *«Κύριοι, Έχουμε την τιμή να σας γνωρίσουμε ότι εγγυώμεθα δια της παρούσας εγγυητικής επιστολής ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, παραιτούμενοι του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως, μέχρι του ποσού των ΕΥΡΩ 2.384,83 (ΔΥΟ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΤΡΙΑΚΟΣΙΑ ΟΓΔΟΝΤΑ ΤΕΣΣΕΡΑ ΚΑΙ ΟΓΔΟΝΤΑ ΤΡΙΑ ΛΕΠΤΑ), στο οποίο και μόνο περιορίζεται η εγγύησή μας, υπέρ της εταιρείας «...» [...] για τη συμμετοχή της στον διενεργούμενο ανοικτό διαγωνισμό με θέμα «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΚΤΥΠΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ [...] με καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών την 20/10/2020. Το παραπάνω ποσό τηρούμε στη διάθεσή σας και θα καταβληθεί ολικά ή μερικά, χωρίς καμιά από μέρους μας αντίρρηση ή ένσταση και χωρίς να ερευνηθεί το βάσιμο ή μη της απαίτησης εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίησή σας. Σε περίπτωση κατάπτωσης της εγγύησης, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον τέλος χαρτοσήμου. Η παρούσα εγγυητική επιστολή που αφορά την παραπάνω και μόνο αιτία, ισχύει μέχρι να επιστραφεί στην Τράπεζά μας ή μέχρι να λάβουμε απλή έγγραφη ειδοποίησή σας, ότι μπορούμε να θεωρήσουμε την Τράπεζά μας απαλλαγμένη από αυτήν. Βεβαιούται ότι το σύνολο των χορηγηθεισών και εν ισχύ Ε/Ε που έχουν δοθεί στο Δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ. συνυπολογιζογτάς το ποσό της παρούσας, δεν υπερβαίνει το όριο των εγγυήσεων που έχει καθορισθεί από το Υπουργείο Οικονομικών για την Τράπεζά μας.»*

Εν όψει των ανωτέρω, γίνονται δεκτοί οι ισχυρισμοί της οικείας αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με τους οποίους η επίμαχη απαίτηση πληρούται, επειδή η εγγυητική επιστολή συμμετοχής της εν λόγω εταιρίας είναι «αορίστου διάρκειας» και πιο συγκεκριμένα, επειδή *«αναφέρεται ως χρόνος ισχύος η επιστροφή στην τράπεζα»*, απορριπτομένων των περί αντιθέτου ισχυρισμών της προσφεύγουσας. Επειδή, οι εγγυητικές επιστολές που ισχύουν μέχρι την

επιστροφή τους, «είναι αορίστου διάρκειας», όπως εν προκειμένω, συνάγεται σαφώς ότι η επίμαχη εγγυητική επιστολή υπερκαλύπτει την απαίτηση της Διακήρυξης να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς που καθορίζουν τα έγγραφα της σύμβασης, καθώς μόνο η αναθέτουσα αρχή έχει την εξουσία να την επιστρέψει στον εκδότη της. Με βάση τα προλεχθέντα, ο λόγος της υπό κρίση Προσφυγής που αφορά στην ως άνω εταιρία, απορρίπτεται ως αβάσιμος.

• 2^{ος} λόγος Προσφυγής: Μη υποβολή τεχνικής προσφοράς από τον οικονομικό φορέα «...»

Όπως ισχυρίζεται ο προσφεύγων, ο ως άνω οικονομικός φορέας δεν έχει υποβάλει έγγραφο «Τεχνικής προσφοράς», κατά παράβαση του άρθρου ...της Διακήρυξης και ως εκ τούτου, η Προσφορά του θα έπρεπε να είχε απορριφθεί, κατά δέσμια αρμοδιότητα του υπόψη Δήμου, σύμφωνα με το άρθρο ...περ. α) της Διακήρυξης. Κατά την άποψη της αναθέτουσας αρχής, ο ανωτέρω ισχυρισμός είναι αβάσιμος, διότι «...η διακήρυξη δεν ζητάει συγκεκριμένα δικαιολογητικά ή αποδεικτικά έγγραφα για το φάκελο της τεχνικής προσφοράς». Από την επισκόπηση του άρθρου ...της Διακήρυξης, προκύπτει ότι στην προκείμενη περίπτωση έχει απαλειφθεί το περιεχόμενο των Πρότυπων τευχών και πιο συγκεκριμένα, έχει απαλειφθεί η φράση: «Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα».

Εν όψει των ανωτέρω, γίνονται δεκτοί οι ισχυρισμοί της οικείας αναθέτουσας αρχής, ότι δηλαδή δεν ζητήθηκαν συγκεκριμένα έγγραφα και δικαιολογητικά για τον φάκελο της τεχνικής προσφοράς, ενώ θα πρέπει, επίσης, να σημειωθεί ότι ούτε ο προσφεύγων υπέβαλε «Τεχνική Προσφορά», ως προκύπτει από την επισκόπηση της με αριθμό ... Προσφοράς του στον διαδικτυακό τόπο του ένδικου Διαγωνισμού (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ).

Συμπερασματικά, νομίμως έγιναν, εν προκειμένω, δεκτές οι Προσφορές των οικονομικών φορέων «...» και «...», απορριπτομένων (εν συνόλω) των αιτιάσεων του προσφεύγοντος κατά των Προσφορών τους.

25. Επειδή, κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

26. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να καταπέσει το Παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Διατάσσει την κατάπτωση του προσκομισθέντος Παραβόλου, ποσού εξακοσίων ευρώ 600,00€ (βλ. άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του ΠΔ 39/2017).

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 05 Μαρτίου 2021 και εκδόθηκε στις 26 Μαρτίου 2021, στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Χρυσάνθη Γ. Ζαράρη

Ελένη Α. Λεπίδα